

ONAFHANKELIJK PAPENDRECHT

Aan het College van B&W van de gemeente Papendrecht

T.a.v. de heer Aart-Jan Moerkerke, voorzitter,

Markt 22

3351 PB Papendrecht

Papendrecht 11 maart 2019

Onderwerp Verhoogde concentraties PFOA en GenX in slotwater bij moestuinen

Geachte heer Moerkerke,

Namens onze fractie wordt hierbij een aantal vragen ex artikel 40 van het Reglement van Orde bij u ingediend met het verzoek deze ter beantwoording door te geleiden naar het College alsook om deze ter kennis te brengen van de overige leden van de Gemeenteraad.

Tijdens onze fractievergadering van 17 november 2018 is er gesproken over het feit dat de moestuinen (bij V.O.T.P. en D.E.S.) regelmatig zijn besproeid met water uit de omliggende sloten. De besturen van de volkstuinten wilden graag weten hoeveel PFOA en GenX er in hun tuingrond zit.

Feit is dat de gemeente Papendrecht (het College van B&W) en DuPont/Chemours een grondonderzoek niet wilden bekostigen.

V.O.T.P. heeft dit onderzoek nu voor eigen rekening laten uitvoeren. Deze resultaten zijn afgelopen week bekend geworden: PFOA 2,5 µg/kg ds. en GenX < 1,0 µg/kg ds. Dit resultaat is niet ongunstig, omdat de risicowaarde voor PFOA 86 µg/kg ds. is en GenX beneden de detectiegrens blijft.

De besturen (van D.E.S. en V.O.T.P.) hebben de leden geïnformeerd over de resultaten van het "onderzoek oppervlaktewater nabij volkstuinten Papendrecht" uitgevoerd door Tritium advies (zie hiervoor de bijlage bij deze brief). Als gevolg hiervan hebben beide besturen Chemours verzocht om een opvang voor regenwater op de beide tuincomplexen te bekostigen. Chemours heeft de besturen verzocht een begroting in te dienen. V.O.T.P. heeft vorige week € 1.015,- ontvangen.

Verder is in voornoemd overleg (fractievergadering Onafhankelijk Papendrecht van 17 november 2018) naast onderzoek en bemonstering van de tuinen, het laten doen van bloedtests aan de orde geweest. Ook alertheid bij vergunningverlening, en dan met name emissies via de lucht, werden besproken. Daar komen wij in een later stadium graag nog op terug.

RIVM rapport: risicobeoordeling van GenX en PFOA in moestuingewassen

In het rapport van de Risicobeoordeling van GenX en PFOA in moestuingewassen in Dordrecht, Papendrecht en Sliedrecht (RIVM Briefrapport 2018-0017 (M.J.B. Mengelers et al.)) wordt vermeld dat de stoffen GenX en PFOA via de lucht terechtgekomen zijn in het milieu. Naar aanleiding hiervan vroegen mensen met een moestuin in de buurt van het bedrijf zich af of het veilig was om zelf geteelde groenten uit de moestuin te eten. De grenswaarden die voor de blootstelling van GenX en PFOA gelden, worden via voedsel niet overschreden, zo stelde het RIVM toentertijd.

EFSA rapport: met nieuwe hogere grenswaarde

De afgelopen maanden heeft EFSA een wetenschappelijke discussie¹ gevoerd. De uitkomst is dat EFSA een voorlopige nieuwe grenswaarde voor PFOA publiceert. Deze was 15 maal strenger dan de gezondheidkundige grenswaarde die het RIVM in 2016 heeft afgeleid.

Op basis van onderzoeken naar andere perfluorverbindingen zal de EFSA de voorlopige grenswaarde evalueren. Die uitkomst wordt in de loop van dit jaar verwacht. Tot die tijd ziet het RIVM opmerkelijk genoeg geen aanleiding eerder gedane adviezen te herzien. De Nederlandse (decentrale) overheid baseert zich op het oordeel van het RIVM (dat een monopolie heeft). Dat vormt dan ook de basis voor de adviezen over PFOA aan onze inwoners.

Omwonenden komen echter ook via lucht én drinkwater in aanraking met deze stoffen (PFOA en GenX). Daarom adviseerde het RIVM destijds om moestuingewassen die binnen een straal van 1 kilometer van het bedrijf zijn geteeld, met mate te consumeren (niet te vaak of te veel). Daar zijn wat hogere concentraties aangetroffen. Buiten dit gebied zouden de concentraties dermate laag zijn dat de gewassen veilig konden worden gegeten.

Tritium Advies: onderzoek oppervlaktewater nabij volkstuinten Papendrecht

In augustus 2018 zijn de resultaten bekend geworden van het aanvullende onderzoek dat de Gemeente Papendrecht op aandrang van de besturen van V.O.T.P. en D.E.S. heeft laten uitvoeren.

Wij herhalen hier de resultaten:

Overschrijdingen van de norm bij slootwater

Het slootwater rond het moestuinen-complex V.O.T.P. bevat 0,244 - 0,430 µg PFOA/L.

- Dat is **5 tot 9** keer de norm.

Het slootwater rond het moestuinen-complex V.O.T.P. bevat < 0,02 - 0,04 µg GenX/L.

- Dat is zeer laag.

Het slootwater rond het moestuinen D.E.S.-complex (Zaling) bevat 0,818 - 0,952 µg PFOA/L.

- Dat is **17 tot 20** keer de norm.

Het slootwater rond het moestuinen D.E.S.-complex (Zaling) bevat 0,10 - 0,11 µg PFOA/L.

- Dat is **nagenoeg** de norm (0,118 µg /L)

Vragen over de hoge gehaltenes PFOA en GenX in het slootwater

1. Waterschap Rivierenland heeft in september 2018 laten weten dat zij een monitoringsonderzoek doet naar PFOA en GenX in de Alblasserwaard. Wat is hiervan op dit moment de stand van zaken?
2. Bent u met het Waterschap en/of DuPont/ Chemours in gesprek c.q. onderhandeling om tot maatregelen te komen die de te hoge gehaltenes PFOA en het hoge gehalte GenX in het slootwater aan het Oosteind kunnen verlagen?
3. Zo ja, op welke termijn kunnen wij plannen tegemoet zien?
4. Zo nee, betekent dit dat de gemeente en het Waterschap de huidige situatie accepteren?

Wij danken u voor de beantwoording.

Met vriendelijke groet,

Fractie Onafhankelijk Papendrecht

Ruud Lammers.

website <https://www.onafhankelijkpapendrecht.nl/2018/12/18/discussie-over-gezondheidskundige-grenswaarde-pfoa/>